

Foto na titulní straně:

Kapesní horizontální sluneční hodiny na stojánku nalezené v roce 2018 při archeologickém výzkumu v Thunovské ulici na Malé Straně v Praze – detail. Stav nálezu po ošetření (foto M. Müller, 2018).

K článku Jiřího Fomína.

Horizontal pocket sundial on a stand found in 2018 during archaeological excavation in Thunovská Street in Malá Strana, Prague – detail. State before conservation (photo by M. Müller, 2018).

To the article by Jiří Fomin.

STALETÁ
PRAHA

Staletá Praha
Das jahrhundertealte Prag
Prague through the centuries

Staletá Praha XL / 2024 / číslo 2

Recenzovaný časopis pro národní kulturní dědictví, památkovou péči, archeologii a dějiny umění v Praze.
Vydává Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Praze, státní příspěvková organizace.

Časopis je v Seznamu recenzovaných neimpaktovaných časopisů vydávaných v ČR
a v mezinárodních databázích SCOPUS, ERIH PLUS a EBSCO.

Vychází 2× ročně

Sídlo a IČ vydavatele:

Na Perštýně 12
CZ – 110 00 Praha 1

IČ: 75032333

tel.: 234 653 100

e-mail: staletapraha@npu.cz

www.staletapraha.cz

© Národní památkový ústav,
územní odborné pracoviště v Praze

Pokyny pro autory a seznam zkratk na
<http://www.staletapraha.cz>
Vyšlo v Praze, 31. 1. 2025

Evidenční číslo MK ČR E 19301

ISSN 0231-6056 (print)
ISSN 3029-5483 (online)

Vedoucí redaktor: Jarmila Čiháková

Redakční rada:

Jarmila Čiháková, Sławomir Dryja, Petr Fidler, Jan Hrdina,
František Kašička (†), Vojtěch Kašpar, Martina Koukalová,
Martin Musilek, Martin Nejedlý, Karel Nováček, Jaroslav Podliska,
Michael Rykl, Michał Starski, Helga Turková

Technická redakce: Andrea Holasová

Korektury: Petra Stejskalová, Helena Čížinská

Překlad: Jindřich Noll (NJ); Bryce Belcher, Filip Facincani,
Linda Foster (AJ)

Layout: Johana Křepelová

Sazba a grafická úprava obrazových příloh: Stanislava Babušková

Tisk: PRINTO, spol. s r. o., Ostrava

Autoři obrazových příloh:

František Adámek, Stanislava Babušková, Michael Balík, Ladislav Bartoš, Gabriela Blažková, Pavel Břicháček, Filip Facincani, Miroslav Fokt, Martin Frouz, Jan Gloc, Přemysl Havlík, Miloslava Housková, Katarína Chludíková, Jiří Chmelenský, Eliška Jílková, V. Jílková, Pavel Klimeš, Kateřina Knotová, Ondřej Kocourek, František Kostrouch, Jarka Krejčová, Milan Kuchařík, Ivan Kyncl, Martin Müller, Zdeněk Neustupný, Kristina Piačková, Vanda Pincová, Anna Piskáčková, Veronika Provodovská, Ondřej Příbyl, Jan Růžička, Jana Sodomková, Klára Sovová, Gabriel Urbánek, Aleš Vošahlík, Jaromír Žegklitz

ČLÁNKY / ARTICLES

Kachle z dílny hrnčíře Adama Špačka a Pražský hrad

JAROMÍR ŽEGKLITZ 2

Soubor zlomků luxusních kamenných kachlí v prostoru tehdejšího hradního parkánu pod okny Rožmberského paláce na Pražském hradě, zdobnost terakotových článků ze sousedního Pernštejnského paláce a motivy reliéfů na svatovítském zvonu Zikmund poskytly argumenty pro přiřazení kachlí k produkci hrnčířské dílny Adama Špačka z Nového Města pražského a pro účast této dílny na vzniku terakot i spolupráci se zvonařem Jarošem.

**Archeological Findings of Nuremberg travelling Sundials from Bohemia and Moravia
(Archeologické nálezy norimberských cestovních slunečních hodin z Čech a Moravy)**

JIŘÍ FOMIN 33

Komplet renesančních a raně barokních přenosných slunečních hodin zhotovených v Norimberku, nalezených při terénních archeologických výzkumech v Čechách a na Moravě a roztrošených po mnoha institucích, dosáhl k dnešnímu dni 22 exemplářů specifikovaných v jednotlivých položkách katalogu doprovázeného aktuálními seznamy norimberských mistrů s jejich mistrovskými značkami, jimiž identifikovali své výrobky.

Rumování a planýrování staveniště tzv. Malého lobkovického domu na Pražském hradě v roce 1644

Aktuální diskurz o raně středověkém pohřebišti a novověkých stavbách severně Jiřské ulice

PETR KOPIČKA — † OLDŘICH KOTYZA — KATEŘINA TOMKOVÁ 78

Dopis knížeti Václavu Eusebiu z Lobkovic z 25. května 1644 popisující stav rozsáhlých zemních prací a vyvážení stavebního rumu při novostavbě tzv. Malého lobkovického domu v Jiřské ulici ve východní části Pražského hradu byl novým impulzem k revizi a souhrnné prezentaci raně středověkého pohřebního areálu mezi Jiřskou ulicí a Zlatou uličkou a také k podrobnému seznámení se stavebními dějinami místa na základě písemných pramenů dochovaných v rodinném archivu roudnické linie rodu Lobkoviců.

**An Unknown late Přemyslid Rebuilding of the Presbytery of St. Francis Church
in St. Agnes Monastery in Prague**

The Discovery of a Timber Reinforcement from after 1303 and Its Parallels

(Neznámá pozdně přemyslovská přestavba presbytáře kostela sv. Františka v Anežském klášteře v Praze

K nálezu trámové výztuhy z doby po roce 1303 a jejím paralelám)

FILIP FACINCANI 110

Třebaže těžko k uvěření, v podkroví presbytáře kostela sv. Františka v Anežském klášteře se podařilo objevit dosud neznámou dřevěnou konstrukci, dendrochronologicky ji datovat do doby brzy po roce 1300, a identifikovat tak novou dílčí stavební etapu reagující na dosud nerozpoznanou živelnou událost, která krátce předtím postihla Staré Město pražské.

**Výsledky záchranného archeologického výzkumu Schwarzenberského paláce v Praze
na Hradčanech z let 2003 a 2004**

GABRIELA BLAŽKOVÁ — FRANTIŠEK ADÁMEK 129

Archeologický výzkum při stavební činnosti ve východní části dnešního paláce čp. 185/IV ve spojení s písemnými záznamy nastínil představu o charakteru zástavby na původně úzkých gotických parcelách i její změně v palácový areál po pustošivém požáru z roku 1541 a zároveň přinesl množství nálezů, z nichž jsou prezentovány zejména kachle z několika různých období.

AKTUALITY

Stavebněhistorické a operativní průzkumy a dokumentace provedené NPÚ v Praze v roce 2023 179

In memoriam doc. Ing. arch. Františka Kašičky, CSc. 190